

WOJEWODA ŚLĄSKI

NPII.4131.1.734.2022

p. H. Korycki i p. G. Nidek

Katowice, dnia 3 sierpnia 2022 r.

Rada Gminy Rudnik

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 559 ze zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XLI/369/2022 Rady Gminy Rudnik z dnia 29 czerwca 2022 r. w sprawie ustalenia średniej ceny jednostki paliwa w Gminie Rudnik na rok szkolny 2022/2023, w części § 2, jako niezgodnej z art. 39a ust. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 roku Prawo oświatowe (tekst jedn. Dz. U. z 2021 r. poz. 1082 ze zm.), dalej jako „ustawa” w związku z art. 94 ustawy i art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483 ze zm.), dalej jako „Konstytucja RP”.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 29 czerwca 2022 roku Rada Gminy Rudnik podjęła uchwałę Nr XLI/369/2022 w sprawie ustalenia średniej ceny jednostki paliwa w Gminie Rudnik na rok szkolny 2022/2023.

Przepisem § 2 uchwały Rada Gminy postanowiła, że: *Traci moc Uchwała Nr XXX/266/2021 Rady Gminy Rudnik z dnia 25 sierpnia 2021r. w sprawie ustalenia średniej ceny jednostki paliwa w Gminie Rudnik na rok szkolny 2021/2022.*

Kwestionowana uchwała została doręczona Wojewodzie Śląskiemu 4 lipca 2022 roku.

W toku badania legalności przedmiotowej uchwały organ nadzoru uznał, iż uchwała w części § 2 jest niezgodna z prawem, to jest z art. 39a ust. 3 ustawy w związku z art. 94 ustawy i art. 7 Konstytucji RP.

Zgodnie z przepisem art. 39a ust. 1 i ust. 3 ustawy:

1. *Obowiązki, o których mowa w art. 32 ust. 6 i art. 39 ust. 4, gmina spełnia poprzez zorganizowanie bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu dzieci, młodzieży i uczniów we własnym zakresie albo poprzez zwrot rodzicom kosztów przewozu dzieci, młodzieży i uczniów oraz rodziców.*

3. *Średnią cenę jednostki paliwa w gminie określa na każdy rok szkolny rada gminy, w drodze uchwały, uwzględniając ceny jednostki paliwa w gminie.*

Dodatkowo z art. 94 ustawy wynika, że: *Rok szkolny we wszystkich szkołach i placówkach rozpoczyna się z dniem 1 września każdego roku, a kończy - z dniem 31 sierpnia następnego roku.*

Z powyżej powołanych przepisów ustawy wynika, że organ stanowiący gminy uwzględniając ceny jednostki paliwa w gminie jest upoważniony do określenia średniej ceny jednostki paliwa w gminie na każdy rok szkolny, który zgodnie z ustawą *rozpoczyna się z dniem 1 września każdego roku, a kończy - z dniem 31 sierpnia następnego roku*.

Organ nadzoru wskazuje zatem, że okres obowiązywania średniej ceny paliwa uregulowanej w uchwale przez Radę Gminy wynika z przepisów ustawy, i Rada Gminy nie jest uprawniona do skracania tego okresu w drodze uchwały. Stosownie bowiem do art. 39a ust. 3 w związku z art. 94 ustawy – ww. okresem jest dany rok szkolny, rozpoczynający się z dniem 1 września każdego roku, a kończący się - z dniem 31 sierpnia następnego roku.

Tym samym uchwałą Nr XXX/266/2021 Rady Gminy Rudnik z dnia 25 sierpnia 2021r. w sprawie ustalenia średniej ceny jednostki paliwa w Gminie Rudnik na rok szkolny 2021/2022 (o której mowa w kwestionowanym przepisie § 2 uchwały) utraci swą moc obowiązującą z woli samego ustawodawcy i to dopiero z dniem 31 sierpnia 2022 roku, a nie jak postanowiła Rada Gminy – na mocy kwestionowanej uchwały, co, stosownie do treści przepisu § 5 tej uchwały, miałoby nastąpić po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia uchwały w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego.

W konsekwencji należy stwierdzić, że Rada Gminy Rudnik tym samym istotnie naruszyła prawo, albowiem przepisem § 2 uchwały postanowiła w sposób niezgodny z tym, co wynika z regulacji ustawowych.

Organ nadzoru podkreśla, iż przedmiotowa uchwała stanowi akt prawa miejscowego, a organ wykonujący kompetencję prawodawcy zawartą w upoważnieniu ustawowym, jest obowiązany działać ściśle w granicach tego upoważnienia. W państwie prawa organy władzy publicznej działają w granicach i na podstawie prawa. Z konstytucyjnej zasady praworządności (art. 7 Konstytucji RP) wynika, że zadania i kompetencje, sposób ich wykonania oraz więzi między podmiotami administracji publicznej są uregulowane prawnie. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, realizując przysługujące mu kompetencje powinien ściśle uwzględniać wytyczne zawarte w upoważnieniu kompetencyjnym. Przekroczenie kompetencji lub jej niewypełnienie przez Radę przy podejmowaniu ww. uchwały powinno być traktowane jako istotne naruszenie prawa, skutkujące nieważnością uchwały odpowiednio: w zakresie, w którym przekroczono przyznane kompetencje albo w całości. Powyższe stanowisko organu nadzoru, potwierdza uzasadnienie wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego oz. we Wrocławiu z dnia 14 kwietnia 2000 r. (sygn. akt I SA/Wr 1798/99, publ. Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych), w którym stwierdzono, iż opierając się na konstrukcji wad powodujących nieważność można wskazać rodzaje naruszeń przepisów, które trzeba zaliczyć do istotnych, skutkujących nieważnością uchwały organu gminy. Do nich należy naruszenie przepisów wyznaczających kompetencję do podejmowania uchwał, podstawy prawnej podejmowania uchwał, przepisów prawa ustrojowego, przepisów prawa materialnego - przez wadliwą ich wykładnię - oraz przepisów regulujących procedurę podejmowania uchwał.

Reasumując, w ocenie organu nadzoru, Rada Gminy Rudnik stanowiąc w § 2 uchwały o utracie mocy obowiązującej uchwały Nr XXX/266/2021 Rady Gminy Rudnik z dnia 25 sierpnia 2021r. w sprawie ustalenia średniej ceny jednostki paliwa w Gminie Rudnik na rok szkolny 2021/2022, przekroczyła upoważnienie wynikające z art. 39a ust. 3 ustawy, naruszając przy tym w sposób istotny art. 94 ustawy.

Powyżej opisane uchybienie w przedmiotowej uchwale należy zaliczyć do kategorii istotnych naruszeń prawa. Za istotne naruszenie prawa uznaje się uchybienie, prowadzące do skutków, które nie mogą być tolerowane w demokratycznym państwie prawnym. Istotne naruszenie prawa w uchwale to takie naruszenie, które powoduje, że akt pozostaje w wyraźnej sprzeczności z określonym

przepisem prawnym, sprzeczność ta jest oczywista i bezpośrednia, i wynika wprost z porównania treści przepisu z ocenianą regulacją. Chodzi tu o wady kwalifikowane, z powodu których cały akt lub jego część nie powinien wejść w ogóle do obrotu prawnego. W takiej sytuacji konieczne jest stwierdzenie nieważności aktu, czyli jego wyeliminowanie z obrotu prawnego z mocą *ex tunc*, co powoduje, że dany akt, czy jego część nie wywołuje skutków prawnych od samego początku (zob. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 7 marca 2017 r., sygn. akt II SA/Wa 2197/16, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu z dnia 24 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/Ol 859/18, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z dnia 9 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/Gd 693/18; publ. Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych).

Tym samym należy stwierdzić, że § 2 uchwały Nr XLI/369/2022 Rady Gminy Rudnik z dnia 29 czerwca 2022 r. w sprawie ustalenia średniej ceny jednostki paliwa w Gminie Rudnik na rok szkolny 2022/2023, istotnie narusza prawo, to jest z art. 39a ust. 3 ustawy w związku z art. 94 ustawy i art. 7 Konstytucji RP – co czyni stwierdzenie nieważności uchwały w tej części - uzasadnionym i koniecznym.

Pouczenie:

Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa, w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

Z up. Wojewody Śląskiego

Iwona Andruszkiewicz
Wydział Nadzoru Prawnego - Zastępca Dyrektora
Wydziału Nadzoru Prawnego